

Homiletische suggesties bij het doopsel van kinderen

Inleiding

Dit document biedt enige homiletische suggesties aan die gebruikt kunnen worden in een doopviering. Elke suggestie tracht aan de hand van de Bijbeltekst de betekenis van het doopsel te ontsluiten.

Elke suggestie bevat twee onderdelen:

- a. duiding van de Schrifttekst
- b. een suggestie om in aansluiting bij de Bijbeltekst te verwijzen naar de gedoopte(n)

Bedoeling is dat de doopheer één of meerdere suggesties selecteert en deze verder uitwerkt tot een homilie.

Deze bundel bevat homiletische suggesties bij de drie Bijbelteksten, die vermeld worden in het Diocesane boekje 'Doopviering'. De volgende Schriftlezingen komen aan bod:

1. Mc 1,9-11 (Lectionarium IV, 348)
2. Mc 10,13-16 (Lectionarium III, 84)
3. Mt 22,35-40 (Lectionarium A, 199)

Voor verdere aanvullingen of informatie kan u contact opnemen met Elisah Gommers (elisah.gommers@hotmail.com of 0484.777.737).

1. Homiletische suggesties bij 'Het doopsel van Jezus in de Jordaan' Mc 1,9-11

Suggestie 1:

- a. Wie zich wilde laten dopen, ging naar Johannes de Doper bij de Jordaan. Alvorens zij hun doopsel ontvingen, luisterden zij naar de woorden van Johannes. Johannes de Doper vertelde hen over boete en bekering. Hij wees hen er op dat een gedoopte het kwaad achter zich moet laten en de opdracht krijgt om steeds opnieuw het goede na te streven. Johannes de Doper vroeg hen om **een nieuw leven te beginnen en te leven in verbondenheid met God.**
- b. Ook nu N. gedoopt wordt, horen wij de oproep om als gedoopten te leven. In naam van dit kind spreken de ouders de doopbelofte uit. Zij beloven niet te kiezen voor het kwaad, maar te leven om het goede gestalte te geven. Zij beloven ook om dit kind liefdevol en gelovig op te voeden. Zo begint ook voor dit kind een nieuw leven met God.

Suggestie 2:

- a. In de Bijbeltekst lezen we hoe bij Jezus' doopsel een stem weerklinkt die zegt: "Jij bent mijn kind, mijn geliefde, een mens naar mijn hart." **God zegt zo 'ja' tegen Jezus. Hij geeft Jezus zijn ja-woord en verbindt zich zo met Hem.**
- b. **Tijdens een doopsel wordt eigenlijk driemaal 'ja' gezegd: een 'ja' van God, een 'ja' van de Kerkgemeenschap en een 'ja' van de dopeling.**
Alles begint bij God. Hij is het die als eerste 'ja' zegt tot de mens. God zegt: Ja, je bent iemand voor Mij. Je bent mijn kind. Ik wil je laten delen in mijn leven.

Het 'ja' van God blijft 'ja': het doopsel merkt de dopeling onuitwisbaar en definitief. Voorgoed worden we aangenomen als kinderen van God - wat er later ook gebeurt. God laat je nooit vallen. Gods ja-woord blijft, ook als een mens verkeerde wegen gaat. De mens kan 'neen' zeggen, maar God zegt altijd 'ja'. Ieder mens draagt zijn eigen naam. En die naam blijft geschreven staan in de palm van Gods hand. God veegt die naam nooit uit.

'Ja' zegt ook de Kerk bij het doopsel van een nieuwe christen. De kerkgemeenschap heet de gedoopte welkom en spreekt de hoop uit dat de gedoopte zich 'thuis' mag voelen in de grote gemeenschap van christenen, die wij de Kerk noemen.

Het derde ja-woord is het ja-woord van de dopeling. In naam van het kind zeggen de ouders, peter en meter 'ja' tegen God. Ze beloven om het kind gelovig op te voeden zodat het kind later ook zelf zijn ja-woord kan bevestigen en er zelf voor kan kiezen om verder te groeien in geloof en in de relatie met God en Jezus.

Elk 'ja' is echter ook een 'neen'. Wie 'ja' zegt, zegt ook 'neen' tegen iets anders.

Wie 'ja' zegt tegen God zegt 'neen' tegen het kwaad. In naam van de dopeling beloven de ouders, peter en meter om het kind te leren om te leven in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest en om zo 'neen' te zeggen tegen wat kwaad en zonde is.

Suggestie 3:

- a. Deze Schrifttekst vertelt hoe bij Jezus' doopsel de hemel openging en de Geest neerdaalde. Een stem weerklonk en zei: "Jij bent mijn kind, mijn geliefde, een mens naar mijn hart."
- b. Al wie gedoopt wordt, mag **'kind van God'** worden. Ook voor N. wil God een goede Vader zijn. Als een goede Vader wil God N. beschermend en liefdevol nabij zijn. Zoals het kind tijdens het doopsel bij 'name' genoemd wordt, zo toont ook God wie Hij is. Hij zegt: "Mijn naam is Jahwe, wat betekent 'Ik zal er zijn' en zo wil ik er ook zijn voor dit kind."
Door het doopsel wordt N. 'kind van God'. N mag **behoren tot de grote familie van gelovigen**. Hij / zij mag zich verbonden weten met Jezus, onze broeder en met alle broeders en zusters in het geloof.

Suggestie 4:

- a. Deze Schrifttekst vertelt hoe bij Jezus' doopsel de hemel openging en de Geest neerdaalde. Een stem weerklonk en zei: "Jij bent mijn kind, mijn geliefde, een mens naar mijn hart."
- b. In deze Bijbeltekst wordt verwezen naar God, de Vader, naar Jezus, de Zoon en naar de heilige Geest.
Elk kind wordt gedoopt in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.
De verwijzing naar de **Vader** maakt duidelijk dat een kind bij het doopsel 'kind van God' mag worden. God wil als een goede Vader zorgen voor zijn kinderen. Een gedoopte wordt zo ook opgenomen in de grote familie van de Vader. Deze familie noemen wij de kerkgemeenschap.
Een kind wordt ook gedoopt in de naam van de **Zoon**. De verwijzing naar Jezus vertelt ons dat een gedoopte Jezus mag navolgen en steeds opnieuw kiest om te leven zoals Hij. De ouders, peter en meter beloven tijdens het doopsel om het kind daarbij te helpen.
Bij het doopsel wordt er ook gesproken over de **heilige Geest**. We vragen dat de gedoopte ook begeesterd en gedreven door het leven mag gaan en anderen in woord en daad zijn geloof mag tonen.

Suggestie 5:

- a. Jezus werd ook gedoopt. Met het doopsel van Jezus begon een nieuwe fase in zijn leven. Tijdens zijn doopsel werd 'openbaar' wie Hij was. God noemde Hem zijn geliefde Zoon. De Schrift vertelt hoe Jezus vanaf dat moment met mensen op weg ging en hen vertelde over God, onze Vader. In en doorheen zijn wonderen werken en woorden toonde Jezus hoe liefdevol en goed God is voor al zijn kinderen.
- b. N. mag vandaag '**christen worden**'. Het woord 'christen' verwijst naar Jezus Christus. De naam 'christen' vertelt ons dat een christen iemand is die Christus navolgt. **Een christen mag doen wat Jezus deed**. Ook N. mag Jezus volgen en zich laten dopen. En ook na het doopsel wordt N. uitgenodigd om Jezus na te volgen en de weg van het geloof te gaan. N. zal hierbij ondersteuning krijgen van de ouders, peter en meter. Samen met N. zullen zij gelovig op weg gaan. Zij willen samen in woord en daad getuigen dat zij gedoopten zijn en willen leven naar Gods beeld en gelijkenis.

Suggestie 6:

- a. Jezus werd ook gedoopt. Johannes doopte Hem in de Jordaan. Deze rivier mondt uit in de dode zee. Zoetwatervissen die zich laten meedrijven door de stroom vinden de dood in het zoute water van deze zee. Het water van de Jordaan leidt tot dood en vernietiging.
- b. Wie in het water blijft, verdrinkt. Te veel water leidt tot de dood. Te veel water is bedreigend en gevaarlijk. Denk bijvoorbeeld ook aan een tsunami. Zo verwijst een overvloed aan water naar het 'kwaad en de dood'. Het doopsel dompelt mensen even onder in het water zodat ze inzien dat niet elke levensstijl voert naar het echte leven. De onderdompeling in het water confronteert mensen met de gevolgen van het 'kwaad'. De hand die hen onderdompelt, reikt hen dan echter de hand om uit het water op te staan. **Gods hand doet mensen opstaan uit wat kwaad is om een nieuw leven te beginnen**.
Wie zich zo even onderdompelt, zal ervaren hoe water, waaruit men mag opstaan, een levengevende kracht in zich draagt en mensen doet groeien in het leven. Tijdens het doopsel met water reikt God N. de hand. Zo wil God ook N. helpen om niet vast te zitten of te verdrinken in wat kwaad is, maar om het echte leven te ontdekken.

Suggestie 7:

- a. **Het evangelie van Marcus begint met het doopsel van Jezus en het eindigt met het verhaal van Jezus' dood en verrijzenis**. Deze twee teksten vormen een inclusie. Eigenlijk zeggen ze tweemaal 'hetzelfde'. Tijdens het doopsel reikte God Jezus de hand om op te staan uit het water, waarin een mens verdrinken kan. Het water staat hier symbool voor het kwaad en de dood.
Ook de **paasverhalen** vertellen ons hoe Jezus geconfronteerd werd met de dood om vervolgens 'op te staan' en als nieuw te leven bij God. Jezus ging door de dood heen om ons te bevrijden van wat kwaad en zonde is. Door zijn kruisdood werden onze zonden vergeven en zo gaf Hij ons de kans om als nieuw te leven in de nabijheid van God.
- b. Bij het doopsel worden wij christen, volgeling van Christus. Jezus neemt ons bij de hand om zijn weg te gaan die leidt doorheen de dood naar een nieuw leven bij God. Het geloof van ons doopsel vertelt ons dat ook wij deze stap naar een nieuw leven met God tweemaal mogen zetten. Een eerste keer tijdens ons doopsel. Een tweede keer wanneer wij ooit sterven. **Wij hopen en geloven dat alle gedoopten met Jezus uit de dood mogen opstaan om voor eeuwig te leven bij God**.

2. Homiletische suggesties bij 'Laat de kinderen tot mij komen' Mc 10,13-16

Suggestie 1:

- a. Het Bijbelverhaal vertelt over enkele volwassenen die kinderen bij Jezus wilden brengen. Ze hoopten dat Jezus hun kinderen zou aanraken (de handen op zou leggen). Mensen raken elkaar aan ... als ze elkaar graag zien! Dan geven ze elkaar een schouderklopje, of een streling. Er waren dus volwassenen die wilden dat Jezus hun kinderen zou aanraken. **Ze hoopten dat Jezus van hen zou houden en hen zou steunen.**
- b. Ook ouders die hun kindje laten dopen, vragen om hun kindje de hand op te leggen. Tijdens de **handoplegging** bidt de doopheer dat de bevrijdende Geest van Jezus N. mag behoeden en beschermen. Hij bidt dat ook N., net zoals Jezus, Gods liefde mag ervaren en deze mag tonen aan de mensen.

Suggestie 2:

- a. De leerlingen van Jezus hielden de kinderen tegen. Wellicht deden ze dat omdat ze vonden dat Jezus geen tijd had voor kinderen of omdat ze meenden dat zijn boodschap niet voor kinderen bestemd was.
- b. Ook nu vinden volwassenen dat kinderen voor bepaalde zaken nog te klein zijn. Sommigen vragen zich af of we wel kleine kinderen moeten dopen? "Zou het niet beter zijn om te wachten tot deze kinderen groter zijn en zelf kunnen kiezen voor het doopsel?", zeggen zij. Jezus zegt echter: "Laat de kinderen tot mij komen!" Misschien begrijpen kinderen het nog niet helemaal (maar welke volwassene doet dat wel?), maar ook kleine kinderen voelen aan wat 'liefde' is. **Ook kleine kinderen kunnen en mogen ervaren dat Jezus hen liefheeft, dat Jezus hen graag ziet.** Tijdens het doopsel zal ook N. de liefde van Jezus mogen ervaren in en doorheen de handelingen van de priester, de ouders, de peter en de meter.

Suggestie 3:

- a. In het Bijbelverhaal zegt Jezus zelfs dat het **koninkrijk der hemelen toebehoort aan wie is zoals een kind**. "Een wereld die 'hemels' en zelfs 'goddelijk' is", zegt Jezus, "bestaat uit mensen die zijn als kinderen". Wellicht bedoelde Jezus daarmee dat kinderen niet alleen graag bij Hem wilden zijn om veel van Hem te leren of om iets te krijgen, maar de kinderen kwamen ook naar Hem toe **om gewoon bij Hem te zijn**. Ze trekken graag met Hem op. Ze gaan graag met Hem op weg.
- b. Ook N. mag als kind reeds met Jezus op weg gaan. De ouders, peter en meter beloven tijdens deze doopviering om het kind de kans te geven om Jezus beter te leren kennen en Hem te ontmoeten door voor te lezen uit een kinderbijbel, door samen te bidden, door een kruisje te geven voor het slapengaan,

3. Homiletische suggesties bij 'Het voornaamste en eerste gebod' Mt 22,35-40

Suggestie 1:

- a. In deze Schrifttekst komt aan het licht wat de levenstaak is van een mens. **Het is onze levenstaak om God en onze medemens te beminnen.**
- b. Tijdens het doopsel toont God ons dat Hij van ons houdt als een goede Vader. Wij mogen zijn liefde beantwoorden. En als wij de goede Vader werkelijk willen tonen

dat wij Hem beminnen en waarderen, dan zullen wij vanzelfsprekend ook goed zijn voor de andere kinderen van God, onze broeders en zusters in het geloof.

Bij de geboorte van een kind staan wij stil bij het wonder van het leven. Misschien hebben jullie als ouders of familieleden ook al wel de vraag gesteld 'wat er van dit kind zal worden?' En misschien heb je ook gedacht 'wat heeft dit kind te doen met zijn / haar leven?' Wat staat dit kind te doen? De Bijbeltekst zegt kort en krachtig dat ook N. de levenstaak krijgt om God en de mensen lief te hebben. Tijdens de doopviering beloven de ouders, peter en meter dan ook dat zij N. willen leren om in de voetsporen van Jezus te treden en te tonen aan de mensen dat hij / zij van God en van de mensen houdt.

Suggestie 2:

- a. In deze Bijbeltekst wordt er gesproken over de Wet en de Profeten. Joden en christenen geloven dat **God de mensen heel nabij is**. God is geen wereldvreemde God. Hij tracht telkens opnieuw in contact te komen met mensen. Hij probeert hen telkens opnieuw aan te spreken. In het eerste deel van de Bijbel (Oude Testament) lezen we hoe God een aantal wetten of leefregels geeft aan de mensen zodat zij kunnen ontdekken hoe zij kunnen leven naar Gods beeld en gelijkenis. Tevens spreekt de Bijbel ook over profeten, boodschappers van God. In het tweede deel van de Schrift, het Nieuwe Testament, horen we tenslotte dat God ons zo nabij wil zijn dat Hij in Jezus 'mens' geworden is. Hij is als mens onder de mensen komen wonen om zo duidelijk te maken wie Hij is en wat zijn droom is. God droomt van een wereld, waar mensen Hem en elkaar kennen, liefhebben en waarderen.
- b. Ook wie gedoopt wordt, mag God steeds beter leren kennen. Hij of zij mag vertrouwd raken met de christelijke leefregels (waarden), hij of zij mag luisteren naar de verhalen over de profeten en naar de hedendaagse profeten die mensen steeds opnieuw oproepen om het goede te doen. Hij of zij mag ook Jezus leren kennen en leren ontdekken dat Jezus ons toont wie God is en wat God van ons vraagt. De ouders, peter en meter beloven vandaag dat ze N. zullen helpen om God en zijn eerste en tweede gebod te leren kennen en te beleven. Zij beloven om N. het goede voorbeeld te geven.

Suggestie 3:

- a. In de Bijbellesing worden de mensen opgeroepen **om God en de mens te beminnen met geheel hun hart, geheel hun ziel en geheel hun verstand**. Alles wat christenen denken, doen en voelen zou gericht moeten zijn op de liefde. Christenen zouden de liefde als uitgangspunt moeten nemen bij al hun denken, handelen en voelen. Liefde is een 'totaalproject'. De tekst daagt ons uit om God geheel lief te hebben en om ook de mens geheel te aanvaarden en te beminnen zoals hij of zij is, met zijn mooie en minder mooie kanten. Zoals God van mensen houdt, ondanks hun kleinheid, zo mogen ook christenen van mensen houden. Als christenen mensen, ondanks hun fouten, tonen dat ze hen beminnen, zullen zij de ondersteuning en de kracht ervaren om te groeien in het geloof en in het leven.
- b. Tijdens deze doopviering worden wij als ouders, peter, meter, familieleden en kennissen van N. uitgenodigd om dit kind te beminnen met geheel ons hart en geheel onze ziel en geheel ons verstand. Er wordt van ons als gedoopten gevraagd om ook N. te aanvaarden zoals hij of zij is en om N. te helpen om werkelijk te worden wie hij / zij in wezen is. Om te weten wat echte liefde is, kunnen wij als gedoopten kijken naar de liefde van God. Als wij deze liefdesband voor ogen nemen, weten ook wij hoe wij iemand ten volle lief kunnen hebben. Wanneer wij doen wat Jezus ons heeft voorgedaan en mensen liefhebben, zullen wij ook N. tonen wat hij / zij kan doen om als gedoopte werkelijk liefdevol te leven.